

Obligația de a cere deschiderea procedurii insolvenței

Prin instituirea stării de urgență, atât procedurile de insolvență în curs de desfășurare cât și potențialele proceduri au fost afectate radical.

Dacă situația este oarecum clară în ceea ce privește procedurile în curs de desfășurare (i.e. termenele de judecată de procedură sunt suspendate, însă nu și activitatea practicienilor în insolvență, care trebuie să continue), nu același lucru putem afirma despre cererile de insolvență care trebuie introduse de administratorii societăților debitoare.

Astfel, subliniem că administratorii statuari au obligația, iar nu dreptul, de a introduce o cerere de deschidere a procedurii de insolvență în termen de 30 de zile de la apariția stării de insolvență (conform art. 66(1) din Legea 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență). Nerespectarea acestei obligații poate avea urmări grave asupra administratorilor statuari: atragerea răspunderii personale pentru datoriile societății debitoare, în condițiile art. 169(1)(c) al Legii 85/2014 sau chiar atragerea răspunderii penale pentru săvârșirea infracțiunii de bancrută simplă în conformitate cu art. 240 din Codul Penal - în cazul în care cererea de deschidere a procedurii insolvenței este introdusă cu o întârziere mai mare de 6 luni față de termenul prevăzut la art. 66 din Legea 85/2014 menționat mai sus.

În opinia unor autori termenul de 30 de zile menționat mai sus este un termen de prescripție, prin urmare suspendat de drept în conformitate cu art. 62(1) al Decretului 240/2020. Nu putem fi de acord cu o astfel de interpretare. Opinăm că termenul de 30 de zile prevăzut de art. 66(1) din Legea 85/2014 nu este nici un termen de prescripție, nici unul de decadere, ci doar un termen maximal prevăzut de legea insolvenței în funcție de care este atrasă răspunderea penală sau răspunderea civilă delictuală a administratorilor statuari.

Cu toate acestea, introducerea unei astfel de cereri este în prezent lipsită de utilitate practică. Astfel, ca regulă generală, pe perioada stării de urgență nu se judecă cererile debitorilor de deschidere a procedurii insolvenței. Aceasta concluzie rezultă atât din prevederile Hotărârii nr. 53/18.03.2020 a Colegiului de conducere al Curții de Apel București, cât și din mai recenta Hotărâre nr. 8/30.03.2020 a Colegiului de Conducere al Tribunalului București.

La nivel național am identificat trei excepții de la această situație. Există trei circumscripții în care tribunalele judecă cererile debitorilor de deschidere a procedurii insolvenței, respectiv:

▮ Tribunalele din circumscripția Curții de Apel Pitești¹, și anume: Tribunalul Specializat Argeș, Tribunalul Vâlcea;

▣ Tribunalele din circumscripția Curții de Apel Târgu Mureș², și anume: Tribunalul Specializat Mureș, Tribunalul Harghita. Se precizează însă ca aceste instanțe vor judeca cererile de deschidere a procedurii în măsura în care completul de judecată va aprecia, față de circumstanțele concrete ale cauzei, ca dosarele au caracter excepțional urgent.

▣ Tribunalele din circumscripția Curții de Apel Suceava³, și anume: Tribunalul Botoșani, Tribunalul Suceava.

Prin urmare, în majoritatea cazurilor, aceste cereri de deschidere a procedurii de insolvență nu vor fi judecate pe perioada stării de urgență. Or, în mod normal, tocmai aceste cereri trebuie judecate cu maximă urgență, anume în termen de 10 zile de la înregistrarea cererii, în conformitate cu art. 66(10) din Legea 85/2014. Aceasta urgență este justificată de protecția pe care o oferă debitoarei deschiderea procedurii – suspendarea executărilor silite în conformitate cu art. 75 din Legea 85/2014.

De altfel, măsuri similare au fost luate de către numeroase alte jurisdicții europene⁴:

1. Austria a relaxat pentru o perioadă de 6 luni legislația insolvenței, perioada în care administratorii societății nu au obligația de a introduce cereri de deschidere a procedurii insolvenței;
2. Cehia a suspendat obligația de a cere deschiderea procedurii de insolvență pe perioada stării de urgență și pentru o perioadă de 6 luni după încetarea stării de urgență, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2020;
3. Germania a decis suspendarea aceleiași obligații până la data de 30 septembrie 2020, cu posibilitatea prelungirii până la data de 31 martie 2021;
4. Luxemburg a suspendat *sine die* aceasta obligație;
5. Spania a relaxat termenul strict de 2 luni în care administratorii trebuie să introducă cererea de deschidere a procedurii insolvenței.

Concluzionăm însă ca cea mai nimerită soluție legislativă este suspendarea obligației administratorilor statutarilor de a cere deschiderea procedurii insolvenței, atât pe durata stării de urgență cât și pentru o perioadă de 3-6 luni de la încetarea acesteia.

1. Hotărârea nr. 8 din 18 martie 2020 a Colegiului de Conducere al Curții de Apel Pitești, art. 1 lit. b.3.:
http://portal.just.ro/46/Documents/Hotarari%20de%20colegiu/2020/HOTARAREA%20NR.%2016-2020%20EXTRAS.pdf?fbclid=IwAR2JKTfJs_ISaZkrZYqSiuJWbPLpyUAOU5_YEJ5j7cX9Yu89W2607fmlno4

2. Hotărârea nr. 16 din 18 martie 2020 a Colegiului de Conducere al Curții de Apel Târgu-Mureș, art. 2.2.:
http://portal.just.ro/43/Documents/Hotarari%20de%20colegiu/2020/HOTARAREA%20NR.%2016-2020%20EXTRAS.pdf?fbclid=IwAR27CnVwC9ptyCgrAv_1y9T0lKT8V6e7A8aSSW2-5tf1Top-C_558DUkXNE

3. Hotărârea nr. 10 din 11 martie 2020 a Colegiului de Conducere al Curții de Apel Suceava, pag. 9:

<http://portal.just.ro/39/Documents/Hotarari%20colegiu/2020/Hot.%20nr.%2010%20a%20%20Colegiul%20de%20Conducere%20CASV%20din%2011.03.2020.pdf?fbclid=IwAR22nmAdrHqGOXFA7xxma-vMVzIOd0gKZCGjZBudVD-Btmwxxe91pCfuUrk>

4. Conform <https://www.insol-europe.org/technical-content/covid19>